

A Legjobb Önkormányzati
Gyakorlatok Programja

PÁLYÁZATI FORMANYOMTATVÁNY

Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok 2024

1. Pályázati témakör:

- 1. Önkormányzati innovációk - Kiemelt témánk a gondoskodás - önkormányzatok és közösségek együtt: Generációk közötti kapcsolatépítést támogató kezdeményezések és/vagy az aktív időskort támogató kezdeményezések**

2. A település neve: Jánoshida Lakosságszám: 2545 fő

Vármegye: Jász-Nagykun-Szolnok **Polgármester neve:** Eszes Béla

Polgármester e-mail címe: polgarmester@janoshida.hu

Polgármester telefonszáma (lehetőleg mobil): 06-30-206-49-65

Önkormányzat központi e-mail címe és/vagy polgármester titkárságának e-mail címe:

titkarsag@janoshida.hu

Önkormányzat telefonszáma (vagy polgármester titkárságának telefonszáma):

Adóerőképeség a 2023. évben: 14.124 Ft/fő.

Önkormányzat költségvetési főösszege 2023: 1.483.440 eFt.

Önkormányzat költségvetési főösszege 2024: 1.364.580 eFt.

Jelen önkormányzati gyakorlat (projekt) teljes költségvetése éves szinten: 6.000 eFt.

Közvetlen kedvezményezettek (akár becsült) száma (akiknek kimutathatóan segítséget nyújtott bármely szempontból ez a jó gyakorlat): 1500 fő.

Közvetett kedvezményezettek becsült száma: 2600 fő.

3. A település bemutatása (elsősorban a téma szempontjából releváns alapinformációk):

Jánoshida egy ősi Zagyva folyó menti település, mely büszkélkedhet az Alföld legrégebb építészeti emlékével, a premontrei templommal. A Jászság déli részén található község, közlekedési támasza a 32-es főútvonal.

A lakosságszáma 2545 fő, ebből:

- 60 év feletti lakos 632 fő.

- 65 év feletti egyedül élők száma 157 fő.

- Aktív korú lakosok 1387 fő.

A Szent Norbert Idősek Klubja étkeztetést, házi segítségnyújtást és önként vállalt feladatként nappali ellátást működtet idősek és demens személyek számára. A Faluházzal közösen összefogja és segíti a helyi nyugdíjasok csoportokat.

Jánoshida előregedő település. Fiatalok megtartó ereje nem túl jelentős. A munkanélküliségi ráta a térségi szintre jellemző.

(max. 100 szó)

4. A jó gyakorlat elnevezése

**Tudatos öregedés szemléletének hálózatépítése,
fókuszban az idős-és demenciával élőkkel
- JÁNOSHIDA 2030-**

5. Adjon rövid összefoglalót a jó gyakorlatról!

Kérjük, vegye figyelembe, hogy amennyiben pályázatuk a döntőbe kerül, ezt a rövid leírást a pályázatot kiírók sajtócélokra is felhasználhatják.

Jánoshida időspolitikáját az aktív és tudatos öregedés szemlélete határozza meg. A szemlélet egyéni és közösségi szinten gondolkodik az idősödésről, tudatosan alkotja meg jövőképét az időskorra vonatkozóan. Ez a szemlélet találkozott a Hekate Tudatos Öregedés Alapítvány elképzeléseivel és 2020-ban elkezdődött a közös munka.

A közös cél az aktív és tudatos öregedés feltételeinek megteremtése a település lakosaival.

A hosszútávú cél - egy 2020-ban közösen kidolgozott stratégia alapján, - egy progresszív, európai mintatelepülés létrehozása, a tudatos öregedés szemléletével. A terv a gondoskodási válságára, az idősödő társadalom problémáira, a fiatalok elvándorlására és a helyi autonóm élelmiszer-, és energiaellátási igényekre kínál választ társadalmi, környezeti és gazdasági szempontból is fenntarthatóan, intergenerációs együttműködéssel. A középpontjában az idősek és demensek gondozása, a gondozási válságra adott adekvát megoldás áll.

A program egy több lépésben fejlesztett, komplex helyi rendszer kialakításán dolgozik, ami öko-életteret, magas életminőséget, modern életlehetőségeket, munkalehetőségeket és közösségi aktivitási közeget kínál. A középpontban a közösségi lakhatás elvére épülő öko-idősotthon, ami tudatosan öregedni kívánó középkorúaknak és időseknek és demenciával élőknek kínál idősbarát lakhatási infrastruktúrát, a település lakosainak pedig munkalehetőséget. A lakópark köré épül az összes többi materiális és közösségi struktúra, infrastruktúra. A fejlesztés a térségi adottságokon alapulva, a helyi erőforrásokra és értékekre épülve, a permakultúrás elvek figyelembevételével történik.

(max. 200 szó)

6. Felhasználtak-e európai uniós vagy egyéb pályázati forrásokat, támogatásokat a jó gyakorlat megvalósításában?

Nem

Igen X, a benyújtott projektjavaslat azonosító száma: 2021-1-NL01-KA210-ADU-000034114
(Erasmus+)

(Kérjük x-szel jelölni a fenti felsorolásból)

7. A jó gyakorlat szakmai felelőse és a pályázati kapcsolattartással megbízott személy adatai (ide, és a vezető e-mail címére fogunk küldeni minden értesítést. Kérjük, akár több e-mail címet is adjanak itt meg a felelős kollégákhoz; elkerülendő, hogy esetlegesen technikai hibák miatt fontos információ nem jut el Önökhöz a pályázattal kapcsolatban tőlünk.):

Név és az önkormányzatnál betöltött pozíció:	Eszes Béla polgármester, Béresné Szénási Ildikó-intézményvezető
Postai cím:	Jánoshida-5143- Fő utca 28
Telefon:	
Mobiltelefonszám	06-30-206-49-65, 06-20-852-88-33
E-mail cím:	polgarmester@janoshida.hu , szn.idklub@gmail.com

INFORMÁCIÓK A JÓ GYAKORLATRÓL

7. A település legfőbb problémái

Hivatkozzon hivatalos dokumentumokra, amennyiben az szükséges.

A legfőbb problémák nemcsak a településünkre, de az egész térségre, országra jellemzőek:

- település lakosság száma fogyó tendenciát mutat
- növekszik az idős, demenciával élő lakosok száma, kihívás az ellátórendszernek és a családoknak
- időst, demenciával élő gondozó sokszor tehetetlennek, eszköztelennek érzi magát a gondozás során-lelki-fizikai és anyagi terhet jelent
- szendvicsgeneráció problémája: multifaktoriális „elvárások”: gyermek nevelés, szülők gondozása és megélhetési feltételek előteremtése egyidőben
- fiatalok vidéki elvándorlása nagyobb városokba, gyenge a falu fiatalok megtartó ereje
- magas munkanélküliségi ráta
- kevés a helyi munkalehetőség, főleg időseket gondozó és gyermeket nevelő családok számára
- -lakhatási válság
- ökológiai-és klímaválság

(max. 100 szó)

8. A probléma leírása, amelyre a jó gyakorlat megoldást nyújt

Írja le az okokat, összefüggéseket, amelyre a jó gyakorlattal választ kívántak adni, megnevezve a célcsoportokat, a módszereket, időzítést is.

A problémákra választ kínál a tudatos öregedés szemlélete. A szemlélet megismertetésével az emberek fel tudnak készülni az idős kor kihívásaira. Minél hosszabb ideig tudnak aktívak maradni, ellátni önmagukat, és bekapcsolódni a település életébe. A közösségi lakhatás szemléletére épülő lakópark kialakítása a problémákra jelent innovatív választ települési, térségi és országos szinten is. Csökkenteni fogja a gondozási válság terheit egyéni, családi, közösségi és társadalmi szinten. A fiatalok és betelepülni vágyók számára vonzóvá teszi a települést. Emellett munkahelyet teremt és választ, egyben mintát ad az ökológiai és-klímaválságra a permakultúra eszközeivel a fenntarthatóság jegyében.

A célcsoport elsősorban a középkorúak, az idősek, demenciával élők és családtagjaik, de érinti és bevonja a település lakosainak egészét. A helyi ökológiai és bio-élelmiszer termelő rendszer fejlesztése a fiatalok helyben maradását segítik. A program kifejezetten intergenerációs szemléletű.

A hálózatépítés módszerével egyéni szintről indulva, közösségi, térség, országos, európai kapcsolatra építve kívánja elérni a kitűzött célt, az első ütemben 2030-ig valósul meg.

A kezdeti célok megfogalmazása után a település lakosainak érzékenyítése történt meg. Közös gondolkodás kezdődött meg a tudatos öregedésről, ezáltal a település jövőjéről. A kapcsolatok kialakításával, helyi szolgáltatók, önkétesek és középkorúak, fiatalok bevonásával számos program, képzés, tanulmányút, előadás, közös projekt valósult meg. Elkezdődött a hálózatépítés magán emberekkel, önkormányzatokkal, civil szervezetekkel, intézményekkel, szolgáltatókkal.

(max. 200 szó)

9. A jó gyakorlat bevezetésének céljai

Mit kívántak elérni a jó gyakorlat bevezetésével? Ki a jó gyakorlat célcsoportja?

A jó gyakorlattal szeretnénk elérni, hogy a figyelem a megjelölt problémákra irányuljon. a tudatos öregedés szemléletének elterjesztésével, megismertetésével települési, térségi, országos és az ország határain túl is. Szeretnénk egy élhetőbb, tudatosabb szemléletet, amiben az idősödés kihívásaira már időben keressük a megoldást. Az intergenerációs együttműködés kialakításával célunk úgy foglalkozni az idősoddéssel, hogy aktívan bevonjuk a fiatalokat. A közös munka az érték, tudás-és ismertet átadáson alapszik.

2030-ra tervezett lakópark pedig a komplex problémahalmazra adhat adekvát választ, mely példaértékű és követendő lehet minden település számára.

Elsődleges célcsoport a szendvicsgeneráció és az idős korosztály, bevonva és aktiválva fiatalokat is.

(max. 100 szó)

10. A jó gyakorlat kezdeményezése és előkészítése

Ki kezdeményezte a probléma megoldását (önkormányzat, állampolgárok, civil szervezet, gazdasági társaság stb.)? Ki tervezte meg a jó gyakorlatot, és milyen lépésekkel tervezték annak végrehajtását (stratégiaalkotás, akcióterv, projektjavaslat stb.)? A jó gyakorlat az önkormányzat általános stratégiájának része vagy speciális stratégiát alkottak erre a célra? Miért e kezdeményezés mellett döntöttek? Mikor kezdték és mennyi ideig tartott az előkészítés?

A jó gyakorlatot (www.janoshida.eu) az önkormányzat és a HEKATE Tudatos Öregedés Alapítvány kezdeményezte és tervezte meg. 2020-ban kezdődött el a közös munka mikro szintekről indulva a makró szintek felé a közös célok, mérföldkövek kitűzésével, tudatos tervezéssel. 2030-ra tervezi az önkormányzat és az alapítvány az öko lakópark létrehozását. A tudatos öregedés szemléletének országos megismertetése már zajlik, a Tudatos Öregedés Hálózatot 2023-ban hívtuk életre.

Erre külön stratégia, településfejlesztési terv lett kidolgozva. A helyi Idősügyi stratégiában is helyet kapott a program.

A részvevő partnerek havi szinten online és személyes is egyeztetnek.. A közös munka kezdetén meghatározásra kerültek az önkormányzat és az alapítvány szerepei, feladatai, lebontva idősávokra, fejlesztési területekre. Az önkormányzaton belül minden célcsoporthoz, feladatkörhöz felelősek lettek rendelve. Helyi, országos és európai szintek lettek meghatározva és feladatok hozzárendelve.

Kezdetben az ismerkedés, közös célok, szemlélet megfogalmazása került a fókuszba. Majd a település lakosainak érzékenyítése, bevonása következett programok, képzések, előadások, konferenciák, intergenerációs művészetterápiás napok, Alzheimer cafék megvalósításával. Közösségi kérdőívek kitöltésével kérdeztük meg a település lakosait, főként a 65 év feletti korosztályt a településen felmerülő lehetőségekről, nehézségekről. Mindezeket figyelembe véve kezdtük meg, az önkormányzat és az alapítvány együtt, a stratégia megvalósítását, kikérve a mérőföldköveknél a lakosság véleményét. A programban bevonásra kerültek a szociális intézmények is, az egymás közötti jó gyakorlatok és ismeretek átadása céljából.

Ez az egyedülálló kezdeményes megoldás lehet több olyan társadalmi problémára, mely nemcsak a település lakosait, de az egész világot érinti. Felhívhatja a magasabb szinten lévő döntéshozók figyelmét arra, hogy foglalkozni kell az idősödéssel, gondozási-lakhatási válsággal, klímaváltozással, elöregedő kistelepülések problémáival. Fel kell rá készülni egyéni és társadalmi szinteken is, melyet összefogással, hálózati formában, generációk közösen tudnak elérni és létrehozni és egy élhetőbb, fenntarthatóbb környezetet kialakítani.

Ezeknek a problémáknak a megoldásában a kistelepülések ökológiai és infrastrukturális adottságai erőforrásokat hordoznak, és ezeken építkezve lehet helyi, hazai és európai szempontból is hatékony, pragmatikus és emberbarát megoldásokat kiépíteni.

(max. 300 szó)

11. Ki menedzselte a jó gyakorlat kialakítását és végrehajtását?

Felmerült-e valamilyen probléma, és ha igen, melyek voltak azok, és hogyan oldották meg? Kell-e módosítani a kezdeti terveken, illetve a járvány utáni vagy közbeni helyreállítás, fejlesztés érdekében milyen változtatásokra van szükség a menedzsmentben?

Az önkormányzat és az alapítvány közösen menedzselte a programot, melynek számos nehézséggel és akadállyal kellett eddig szembenézni.

A megélhetési válság és a pandémia, covid okozta bezártság, társas elszigetelődés és megváltozott életfeltételek, ellátórendszerek nehezítették a kezdeti munkát. Nehezen tudtuk elkezdni a személyes találkozásokra épülő közös munkát a település lakosaival.

Másik és egyben a legnehezebb feladat volt az érzékenyítés szakasza. Egy új szemléletrendszerrel, életszemlélettel és azokra épülő módszerekkel kellett a lakosságot megismertetni, elfogadni és az életük részévé tenni. Ki kellett nyitni a kapukat nemcsak az új szemléletmód, de a településre érkező, önkéntes és segítő emberek felé is. Először az alapítvány társalapítóit kellett az embereknek megismerni, elfogadni, majd befogadni a település életébe. Egy közös nyelvet kellett kialakítani és megfogalmazni a közös célokat, feladatokat.

Nehéz a fiatalok bevonása a település életébe. Sok fiatalnál az érdektelenség, a hosszútávú motiváció hiánya, a céltalanság okoz problémát a programba való bekapcsolódásnál. Sokan nagyobb városokban tanulnak, szabadidejük nagy részét is ott töltik, mely szintén akadályozó tényező lehet az aktív részvételüknek.

Szintén nehezítő tényező volt, hogy a közös munka elején nem volt saját tőke a humán erőforráson kívül. Az önkéntes munkát, az energiát, szabadidőt mindenki térítésmentesen fektette bele, így féléo volt a motiváció fenntarthatósága. Önkéntes alapon valósultak meg programok, sokszor az önkormányzat és az alapítvány anyagi befektetésével.

A lakópark alapjainak letételében még mindig nehézséget okoz a befektetők megtalálása, az építkezéshez szükséges anyagi források előteremtése. Jelenleg az önkormányzati földterületek lassú ütemben történő kivonása és átírása van folyamatban. Apró lépésben, lassú ütemben tud haladni a projekt. A lakosok várják az alapkö letételét és munkálatok elkezdését.

(max. 300 szó)

12. A jó gyakorlat megvalósítása

Milyen tevékenységeket és mennyi ideig folytattak a jó gyakorlat végrehajtása során? Ki volt a végrehajtó? Hol valósult meg a tevékenység? Van-e partnere az önkormányzatnak a jó gyakorlat végrehajtásában, és ha igen a partnerek mivel és mennyiben járultak hozzá a megvalósításhoz?

A jó gyakorlat elindulása óta számos programot valósítottunk meg és eredményt tudunk felmutatni:

HELYI szinten:

- ❖ *helyi lakosság megismerte a koncepciót, támogatja és elfogadja a szemléletet*
- ❖ *több olyan helyi képzés, tanulási lehetőség és közösségi program megvalósult, ami segítette a közös felkészülést, szakmai elkötelezettséget, aktív öregedést segítő térségi infrastruktúra kialakítását és működtetését:*
 - 2022-ben permakulturás képzés helyi lakosokkal, potenciális beköltözőkkel, építésszel, permakulturás szakemberekkel
 - havi rendszerességgel Alzheimer cafék aktív öregedést segítő témákkal, lakópark terveinek bemutatásával, meg tárgyalásával
 - 2023-ban intergenerációs művészetterápiás napok 2 német művésszel az idősök klubjában, ahol a település lakosai közösen tervezték meg a település jövőjét
 - permakultura világának megismerése: kerti tó, komposztáló, magas ágyás, palántázó készítése az idősök klubjának kertjében bevonva a klubtagokat, település lakosait, szakembereket
 - az ország számos területéről érkeztek önkéntesek és közösen a település lakosaival, önkormányzattal mezítlásos ösvényt építette az idősök klubjának kertjében
- ❖ *megszületett a lakópark látványterve és az első ütem terve Sugár Zoltán, építész önkéntes munkájának köszönhetően*
- ❖ *HEKATE permakulturás oktatási teret alakított ki a településen egy telek és ingatlan megvásárlásával*
- ❖ *Belépett a település az Európai Ökofalu Hálózatba 2021-ben*
- ❖ *Létrejött a Tudatos Öregedés Klub, mely havi szinten szervez találkozót*
- ❖ *Önkéntesek, helyi és térségi szolgálatok, szakemberek bevonása.*

Helyi egyetemista építészmérnök segített a lakópark látványterveinek elkészítésében. Szintén helyi, biogazdálkodással foglalkozó vállalkozót kapcsolattunk be a programba. Magán embereket, civil szervezeteket, önkormányzatokat, vállalkozókat szólítottunk meg és hívtunk a hálózatba.

- ❖ *Fiatalok bevonása a programba, külföldi tanulmányutakon vettek részt. Folyamatban van egy máltai és brüsszeli és két dániai tanulmányút és cserekapcsolatok kialakítása*
- ❖ *Több nyertes pályázat, mely segíti a munka további folytatását*
- ❖ *Szakmai napokon előadást tartottunk a közös munkáról, az idősellátás és a tudatos öregedésről, szociális intézményeket vontunk be a hálózatba*

ORSZÁGOS SZINT:

- ❖ *Elkészült a JANOSHIDA2030 projekt honlapja angolul és magyarul*
- ❖ *A JANOSHIDA2030 program bekerült az országos média és a tudatosan öregedő emberek figyelmébe. Tanulmányokat, kutatásokat készítettek doktorandusz hallgatók, szociológusok hazai és nemzetközi kutatók*
- ❖ *Tudatos Öregedés közösség tagjai többen kifejezték csatlakozási és költözési szándékukat Jánoshidára*
- ❖ *Tudatos Öregedés Hálózat alakult és gyarapszik a tagok száma az ország egész területén. 2023 májusában volt az első találkozó, ahol ország minden részéről magánemberként, intézményként, civil szervezet tagjaként, eltérő szakterületekről*
- ❖ *A hálózathoz más szervezetek is kapcsolódtak: pécsi P_AGE közösség, Alsómocsolád önkormányzata*

EURÓPAI SZINT:

- ❖ *Több európai és szakmai térben tag az alapítvány és az önkormányzat (GEN, PIRN, EAGT, EAP, ECHALLIANCE)*
- ❖ *Unfolding- Tudatos Öregedés egyéni szinten tananyag került kidolgozásra*
- ❖ *Nyertes Erasmus+ pályázat*

(max. 400 szó)

13. Milyen módszereket alkalmaztak a helyi lakosok bevonására a gyakorlat előkészítése és megvalósítása során?

A programokról személyesen és online formában adtuk hírt.

Képzéseket szerveztünk, ahol a tudás-, és ismeretátadás mellett a tapasztalatcserének is fontos szerepe volt. Alzheimer cafekon szintén megvalósult az ismeretszerzés, vélemények formálása előadások, filmvetítés, beszélgetés formájában. Több rendezvényen is bemutatásra került a program.

Az iskolások nyitják meg a cafékat zongorajátékukkal. Közös programok szoktak megvalósulni az idősek klubjának tagjaival. Mese- és rajzpályázat keretén belül igyekeztünk érzékenyíteni őket a demencia világával. Tematikusan felépített tananyag került kidolgozásra a demenciáról.

A fiatalok tanulmányutakon vehetnek részt. Csere kapcsolatokat építünk más országok fiataljaival.

Közösen alkottunk: mezítlábas ösvényt, komposztálót, kerti tavat

Szakmai napokat, konferenciát, klubot szerveztünk.

(max. 100 szó)

14. A jó gyakorlat eredményei (amennyire lehet, kérjük számszerűsített indikátorokat használgon):

A legnagyobb eredmény, hogy egyre több települési lakost tudunk megszólítani és bekapcsolni a programba. Egyre nyitottabbak, elfogadóbbak és együttműködőbbek az emberek.

A településen kívül is, az ország minden részéről csatlakoznak a programhoz. Egyre többen figyelnek a kezdeményezésre. A Tudatos Öregedés Hálózat létszáma folyamatosan növekszik. Magánemberek, civil szervezetek, önkormányzatok is felismerik jelentőségét és szerepét saját életükben, munkájukban.

Eredménynek tekinthetjük, hogy a kitűzött részcélokat sikerült elérni. Egyre közelebb vagyunk a 2030-ra kitűzött célhoz.

A program híre Jánoshida határait túllépte. Európai kapcsolatokkal is bővült a hálózat.

Egyre több elismerést kapunk. 2010 óta 4. alkalommal nyertük el a megyei idősbarát önkormányzati címet, 2023-ban az országos idősbarát önkormányzati díjjal is büszkélkedhetünk. Számos nyertes pályázatnak köszönhetően tudunk építkezni, előre haladni a munkába. Az önkormányzat és az alapítvány közösen elnyert egy Erasmus+ pályázatot.

A *Jánoshida Tudatos Öregedés* facebook oldal kedvelői és követői száma növekszik. 255 követője van jelenleg az oldalnak

Egyre több önkéntes segíti a munkánkat az ország minden részéről. Szintén egyre többen fejezik ki letelepedési szándékukat a településen.

Sikerült önkormányzatokkal, szociális, és egészségügyi intézményekkel, szervezetekkel kialakítani kapcsolatot és elkezdni a közös munkát. A pécsi P- AGE civil szervezettel és Alsómocsolád önkormányzatával szoros kapcsolat alakult ki, ami a tapasztalatcserén és egymás támogatásán alapszik.

Közel 60 fő vett részt a mezítlábas ösvény átadója és az első tudatos öregedés klub programján. Jászberényből, Szolnokról, Budapestről, Veszprémből és Gödöllőről is voltak érdeklődők.

(max. 300 szó)

15. Milyen hatással volt a jó gyakorlat végrehajtása a 8. pontban felsorolt problémákra!

Egyre több programot tudunk megvalósítani a településen és folyamatosan növekszik a településen aktívan bekapcsolódó emberek száma.

A fiatalok egyre nyitottabbak, aktívabbak a település életében. Növekszik azon fiatalok száma, akik szívesen csatlakoznak a külföldi tanulmányutakhoz, és/vagy önkéntes munkájukkal kapcsolódnak be az intézmények életébe, idősek gondozásába.

A tudatos öregedés szemlélete egyre nagyobb teret kap a közgondolkodásban a településen és országos szinten is. A hálózat egyre nagyobb létszámmal bír.

Elindult egyfajta szemléletváltás, egy tudatosabb, közösségi gondolkodáson alapuló, fenntarthatóbb világ formálásában.

A permakulturás szemlélet szintén egyre több embert ragad meg és ülteti át saját életébe. A településen egyre több ember tért vissza a kerti munkához, veteményeskerthez, gazdálkodáshoz, komposztáló kialakításához.

Az emberek egyre tudatosabban, egészségesebben, és aktívabban készülnek az időskorukra. A sport, a Hida-i cammogókhoz való csatlakozással, közösségi programokon, Alzheimer-cafékon, szűrővizsgálatokon való részvétellel egyre többet tesznek az emberek önmaguk fizikai, mentális és lelki egészségük megőrzése érdekében.

Tanulmányok, kutatások kezdtek el foglalkozni a tudatos öregedéssel, felhívva a figyelmet a fent leírt problémákra. Kisfilm készült a jó gyakorlatról, ami megjelent az országos médiában.

(max. 200 szó)

16. Készült-e hivatalos elemzés a jógyakorlat eredményeiről? Ki tartja nyilván az eredményeket és milyen módon?

Az önkormányzat és az alapítvány tartja nyilván az eredményeket.

A havi megbeszélések alkalmával elemzik a résztvevők, értékelik a közös munkát, elért eredményeket.

A pályázati és az intézmények éves beszámolóin belül szintén készül összefoglaló az elért eredményekről.

Májusban megtartott konferencián elégedettségi kérdőívet töltöttek ki a résztvevők, ami összegzésre került. Számos programon jelenléti ív vezetésével tartjuk, nyilván az érdeklődők számát.

Kutatók terepi interjúkat készítettek, melyben összefoglalják, értékelték a jó gyakorlatot.

A programok megvalósításánál jelenléti íveken is nyilvántartjuk az résztvevők számát, az érdeklődés mértéke ez alapján jól lemérhető.

(max. 100 szó)

17. Népszerűsítették-e a jó gyakorlatot és milyen módon?

Kik ismerték meg a jó gyakorlatot, és mennyire voltak elégedettek azzal? Más települési önkormányzat megismerte-e a jó gyakorlatot? Tudomása szerint alkalmazta-e már más települési önkormányzat is az Önök jó gyakorlatát?

A hálózatépítés módszerével egyre több emberhez jutott el a program. Jánoshidán a lakosok döntő többsége ismeri a programot, a tudatos öregedés szemlélete ismert.

Partneri kapcsolat alakult ki a pécsi P AGE civil közösséggel, Alsómocsolád Önkormányzatával. Emellett számos szociális intézmény is megismerte a munkánkat: Mór, Kisújszállás, Jászberény, Alattyán, Mezőtúr, Jászfákóhalma, Jászladány.

Egyre több önkéntes, magánember érdeklődik az itt folyó program iránt.

Szeptemberi hónapban Alsómocsolád Önkormányzata vállalta a következő hálózatépítő szakmai napot.

Kutatók írtak tanulmányt, mely mindenki számára elérhető:

Link: <https://ojs.mtak.hu/index.php/szocszemle/article/view/11538>

Németek kisfilmet forgattak a közös munka kezdeteiről, terveinkről 2 évvel ezelőtt „Megoldások a gondoskodási válságra. Az Idősség már megvan” címmel.

<https://www.youtube.com/watch?v=FZsdqsDYWGY>

Számos területről érkeznek megkeresések, érdeklődések szakemberek részéről: egészségügy, szociális terület, szociológia, építészet...

Több podcast és médiamegjelenés vitte hírét a munkának. .

Médiamegjelenések:

<https://www.youtube.com/watch?v=gqy2SSUZI8s&t=1s>

<https://www.szoljon.hu/helyi-kozelet/2021/09/hodit-a-tudatos-oregedes-szemlelete-janoshidan>

<https://telex.hu/belfold/2021/10/16/deutsche-welle-riport-janoshida-tudatos-oregedes-idosfalu>

https://hvg.hu/elet/20211016_Gondozasi_valsga_lakofalut_epitenenek_a_janoshidai_idosek_nek

<https://24.hu/belfold/2021/10/23/zsoldi-neni-tessek-man-velem-jonni-megmutatjuk-a-kertet/>

<https://444.hu/2021/10/16/janoshidan-az-idosekre-fokuszalva-szerveznek-ujra-a-telepules-eletet>

<https://ujegyenloseg.hu/az-otthoni-idosgondozas-helyzete-magyarorszagon/>

<https://marieclaire.hu/riporter/2024/06/24/tudatos-oregedes-milankovics-kinga-interju/>

<https://marieclaire.hu/riporter/2019/06/26/ne-kizsakmanylvolt-nokre-sozzuk-az-idosek-apolasat/>

<https://xn--tosz-5qa.hu/uploads/images/DCARELABS/2021.12.01.Id%C5%91s%C3%BCgyi/K%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gek-erej%C3%A9vel-az-akt%C3%ADv-id%C5%91skor%C3%A9rt-J%C3%A1noshid%C3%A1n%20L%C3%96GY20211110.pdf>

(max. 200 szó)

18. Források

Mennyibe került a jó gyakorlat végrehajtása (becsült teljes költségvetési főösszeg) és milyen pénzügyi forrásokat használtak fel? Mekkora volt a jó gyakorlat összes forrásigénye (emberi erőforrás az önkormányzaton belül és azon kívül is, számítógépek, irodák, más eszközök)? Okozott-e megtakarítást a jó gyakorlat az önkormányzat költségvetésében, és ha igen, akkor milyen módon és mekkora összegben?

A közös munkát teljesen önerőből, a meglévő erőforrásokból kezdte el az önkormányzat és az alapítvány a meglévő tárgyi eszközök, szakértelem felhasználásával. A szakemberek önkéntes alapon kapcsolódtak a programhoz, majd folytatták tovább a megkezdett munkát.

Elnyert pályázati összegből tudtuk megvalósítani a település lakosainak érzékenyítését (Alzheimer cafékon előadások, filmvetítések, képzések..), melynek összege 4058 540 forint volt. Mindezek jelentős megtakarítást okoztak az önkormányzatnak, hisz az előadók, képzők díját tudtuk finanszírozni.

A település lakosai szintén sok esetben önkéntes alapon, közösségépítés részeként segítették egy-egy projekt megvalósítását. Az idősek klubjának udvarában a kerti tó, palántázó, komposztáló, magaságyás, mezítlásos ösvény mind így készültek, továbbá helyi polgárok és cégek adományából (anyagok, eszközök, munka).

Szintén nyertes pályázatból tudtak tanulmányúton részt venni a fiatalok, melynek fő témája a fenntarthatóság, a környezetvédelem és a klímaváltozás volt.

Tervben van egy teljes költségvetés készítés, mely kitér a önkéntes munka pozitív hatásaira is és annak beszámolásába a teljes költségvetésbe.

(max. 200 szó)

19. A jó gyakorlat fenntarthatósága

Folytatják-e a jó gyakorlat végrehajtását, és ha igen, milyen forrásból finanszírozzák azt? Milyen módon hat a jó gyakorlat eredménye a jövőre nézve? Van-e valamilyen világos, intézményesült mechanizmusa (hivatalos dokumentum, az állampolgárok magatartásváltozása stb.) a gyakorlat folytatásának a jövőben?

A permakulturás tervezés az alapja a programnak, melyre épül az egész társadalmi rendszer. Mindez a természeténél fogva egy fenntartható, hatékony és pragmatikus rendszer. Égető társadalmi és környezeti problémákra keressük a megoldást, melynek célja egy fenntartható, élhetőbb, emberközelibb és közösségi elvekre épülő világ.

Mindenképpen folytatni szándékozunk a megkezdett munkát, melyet a saját erő mellett pályázati forrásokból és közösségi finanszírozásból tervezünk megvalósítani.

A lakópark kivitelezéséhez keressük a forrásokat, befektetőket. A hálózatépítést szeretnénk tovább folytatni. Tervben van egy közösségi szintű tudatos öregedés képzés magyar és angol nyelven, melyet akkreditáltatni is tervezünk és minél több emberhez eljuttatni Magyarországon és az EU más országaiban is.

(max. 100 szó)

20. A jó gyakorlat átvételének lehetősége

Miért gondolja, hogy a jó gyakorlat más önkormányzatok számára hatásos lehet? Van-e valamely speciális előfeltétele (szervezési, pénzügyi, földrajzi stb.), hogy más önkormányzatnak segítséget tudjanak nyújtani a jó gyakorlat átvételéhez? (Kérjük, vegye figyelembe, hogy programunk a tudásátadást célozza, ezért minimum egy alkalommal Önnek lehetővé kell tennie, hogy más önkormányzatok ellátogassanak a jó gyakorlat megismerésére. Az időpontra Önnek kell javaslatot tennie, amennyiben díjazásban részesül.)

A Tudatos Öregedés program jelentős részben a vidéki és hátrányos helyzetű kistérségek számára is van kitalálva, akik hasonló problémákkal küzdenek, mint Jánoshida. A program multiplikálható más településeken és térségekben is. Éves személyes találkozókat, szakmai napokat tervezünk, hazai és nemzetközi konferenciákat, mely nyitott magán emberek, önkormányzatok, civilek, vállalkozások, kutatók számára egyaránt. Minden területéről vonunk be szakembereket, különféle szakterületek együttes tudásával alakítjuk a programot és kínálunk megoldást a gondoskodási válságra, a demencia rohamtempóban történő terjedésére és a családok tehetetlenségére, a vidéken élők elvándorlására.

Az alapítvány országos és nemzetközi szinten is népszerűsíti a tudatos öregedés szemléletét és a megvalósuló jó gyakorlatot.

(max. 100 szó)

21. Tanulságok, megjegyzések

Mutassa be, hogy mit lehetne még javítani a jó gyakorlat ismételt vagy további végrehajtása során! Melyek voltak a legnagyobb kihívások, amelyekkel a végrehajtás során szembesültek? Melyek a levonható tanulságok? A mostani helyzetben milyen adaptációkra lesz szükség?

Legnagyobb kihívásnak a programban a legmagasabb szinteken lévő döntéshozókhöz való eljutást látjuk. A program integrálása és annak policy szintű felkarolása és támogatása nagyban előre tudná vinni a még szélesebb körű megvalósítást.

A másik nagy kihívás, hogy a gondoskodási válságban (pl. idősgondozás, demencia) érintett családok nagyon kimerültek anyagilag és energetikailag egyaránt, csakúgy, mint a magyar vidéki települések. Az egész rendszer alulfinanszírozott, és kimerült. Terepi szinten mind az önkormányzatok, mind a családok igyekeznek erőn felül is építkezni, de ennek egyelőre még nincs országos elismertsége és támogatottsága. Ezen jó lenne változtatni, ha erre megszületik policy szinten is a nyitottság.

Célunk egy mindenki számára vonzó kistelepülés az öko-lakópark és a térségi aktív-öregedést segítő társadalmi és szolgáltatási infrastruktúra létrehozásával, fejlesztésével és rendszerbe foglalásával, mely közösségben, intergenerációs szemlélettel gondoskodik az idősről, demenciával élőről, segíti azok családját, miközben munkahelyet teremt és tagjai tudatosan készülnek az aktív időskorra.

(max. 200 szó)

Fontos információk a pályázat benyújtásáról

A pályázati formanyomtatvány formájában változtatható az egyes kérdésekre vonatkozó terjedelmi keretek megtartásával.

A pályázatot **egy-egy elektronikus példányban (word és pdf formátumban)** (sabjan@toosz.hu és a toth@toosz.hu e-mail címre) kell benyújtani, **legkésőbb 2024. szeptember 5-én 24.00 óráig**. Az **érvényes pályázat feltétele** még egy **8-10 szöveges-képes diából álló MS Power Point (ppt) prezentáció** és egy **maximum 2 perc időtartamú videó** is (ez lehet akár egy mobiltelefonnal felvett szóbeli bemutató üzenet a jó gyakorlat helyszínéről), melyet a pályázat elektronikus példányával együtt kell megküldeni a toth@toosz.hu és a sabjan@toosz.hu e-mail címre [5 MB-nál nagyobb terjedelmű fájl esetén kérjük szíveskedjenek óriásfájlküldő programot (pl. www.mammutmail.com) használni]. Ezt a videót azért kérjük, hogy az Ön jó gyakorlatát népszerűsítsük különböző kommunikációs felületeinken (honlap, közösségi média), így annak elkészítésekor célozza kommunikációjával a szakmai és a szélesebb közvéleményt.

A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumok, kiadványok, fotók anyagát az önkormányzat honlapjára feltöltve és a linket beillesztve van lehetőség megküldeni. A pályázó a mellékletek megküldésével hozzájárul a dokumentumok, kiadványok, fotók szabad felhasználásához. A pályázat beérkezéséről 24 órán belül visszajelzést küldünk e-mailben. Amennyiben ezt nem kapja meg, keresse mielőbb a TÖOSZ Titkárságot! (telefon: 06 30 338 0262, 06 30 436 0260, 06 1 322 7407, 06 1 321 2497)

Az Irányító Bizottság fenntartja a jogot, hogy bármely kategória tekintetében nem hirdet győztest.

Bármely felmerülő kérdésével forduljon bizalommal a TÖOSZ Titkárságához a következő elérhetőségek valamelyikén: 06 30 436 0260, 06 30 338 0262 vagy 06 1 322 7407, 06 1 321 2497 telefonszámon és a toth@toosz.hu vagy a sabjan@toosz.hu e-mail címen.

Alulírott tanúsítom, hogy a pályázati kiírásban szereplő pályázati feltételeket megismertem és a benyújtott fenti pályázatban foglalt adatok megfelelnek a valóságnak.

Dátum: Jánoshida, 2024. szeptember hó 5. nap.

Polgármester neve: Eszes Béla

Polgármester aláírása:.....

P.H.